

M U N I
P E D

Wie schreibt man eine wissenschaftliche Arbeit?

Struktur

- Einleitung und relevanz
- Theoretischer Teil
- (state of the art)
- Methodologischer Teil
- Präsentation der Ergebnisse
- Limite eigener Arbeit
- Diskussion (Beitrag für die Praxis)

MUNI
PED

Einleitung und Relevanz

Einleitung und Relevanz

- Warum ist das Thema wichtig?
- Warum ist Ihre Arbeit anders als andere Arbeiten?
- Warum ist Ihre Arbeit innovativ?

- Überblick über Struktur Ihrer Arbeit.

MUNI
PED

Arbeit mit der Literatur

Literatur

- Erster Schritt: Feststellen des aktuellen Standes der Forschung -> möglichst viele der bestehenden Arbeiten kennen lernen, aber:
 - Darauf achten, diejenigen zu wählen, die die Grundfragen des Themas erläutern.
- Literatur über Arbeitsmethoden (Methoden der Sprachlehr/-lernforschung, fachdidaktische Forschungsmethoden, Statistik ...)

Literatur

- Literatur hilft, klare Fragestellungen zu finden und das Gebiet einzuschränken (oft schon viel Vorarbeit geleistet)
- Literatur (Studien oder Bücher) über ähnliche Themen können als Vorbild (Aufbau) dienen -> nicht einfach kopieren!

Literatursuche

Meist riesige Auswahl an Literatur -> genaue Definition des Themas hilft!

Literatursuche bedeutet Zeit zu investieren, reisen, kaufen -> Inventar von Ressourcen (Bibliotheken, elektronische Ressourcen etc.) und Zeitplan erstellen.

Unmöglich, eine vollständige Liste zu erstellen, daher Beschränkung auf Literatur, die die Grunddimensionen des Themas enthalten.

Literatursuche

- Kann viele Formen annehmen, Autor nennt trotzdem eine typische „Literaturbeschaffungskaskade“:
- Hauptfragen – Aufgelistet durch genaue Definition des Forschungsgegenstandes.
 - Auskunftspersonen ausfindig machen, Fragenkatalog ausarbeiten, Literaturangaben erfragen.

Literatursuche

- **Erste Lektüre** – meist unsystematisches Suchen in angesammelter Lektüre für ersten Überblick -> lässt Thema weniger abstrakt scheinen, neue Verweise, Autoren können besser eingeordnet werden.
- **Suche in Bibliotheken** – Autorenkataloge, Sachkataloge, Themensammlungen, Dokumentationszentren.
- Suche in den Suchmaschinen sowie Web of Science, Google Scholar etc.

MUNI
PED

Forschungsmethoden

Literaturwissenschaft

Anwendung wissenschaftlicher **Denkverfahren** (Analyse, Synthese, Induktion, Deduktion, Vergleich, Bestätigung oder Widerlegung von Hypothesen usw.)

Linguistik

Anwendung der linguistischen, aber auch mathematischen Verfahren zur:

- Analyse von **Sprache** in nicht-experimentellen Bedingungen
- Analyse von Sprache in experimentellen Bedingungen
- Analyse des Sprachgefühls/der Intention und Intuition

Didaktik

Anwendung von Methoden der Sozialwissenschaft zur Analyse von Prozessen des Lehrens und Lernens

Methodologie in der FSD

- Qualitative Strategie
- Quantitative Strategie
- Mixed Methods

Porovnání

– QUAL

- Podrobný popis problému
- Zkoumá fenomén v přirozeném prostředí
- Umožní sledovat procesy
- Vytváří teorie
- Reaguje a aktuální podmínky
- Explorace

– QUAN

- Zobecnitelné na populace
- Může predikovat
- Nabízí jasně uchopitelné výsledky
- Výsledky jsou relativně objektivní

Kvantitativní výzkumná strategie

- Pozitivismus
- Hypoteticko-deduktivní přístup

- Sleduje následující logiku:
 - Stanovení problému
 - Teorie
 - Operacionalizace
 - Formulace hypotézy
 - Měření
 - Testování hypotézy (verifikace, ověření)
 - Vyvození závěrů

Kvalitativní výzkumná strategie

- Teoretická rozrůzněnost (hermeneutika, pragmatismus...)
- Induktivní přístup

- Sleduje logiku:
 - Každodennost jedinců či skupin jedinců či organizace
 - Komplexní pohled
 - Nestandardizované metody získávání dat
 - Nástroje analýzy se volí vzhledem k povaze dat
 - Výsledky mají za úkol objasnit, jak lidé jednají v reálném prostředí a proč.

Co si představit?

- **QUAL**

- Rozhovory
- Pozorování
- Etnografie etc.

- **QUAN**

- Dotazníky
- Experimenty

Výsledky

– Slovní popis

– Tabulky, grafy

MUNI
PED

Formalia

Zitieren

- Kritisch analysierte Texte ausführlich zitieren
- Kritische Aussagen nur zitieren, wenn sie eigene Meinung stützen oder Grundlegendes aussagen – Leser nimmt grundsätzlich an, dass Zitate die eigene Meinung stützen.
- Zu jedem Zitat gehören Quellenangaben.

Zitieren

- Sowie möglich Übersetzungen in die eigene Sprache zitieren
- Kurze Zitate in Anführungszeichen, Längere einrücken
- Zitate gewissenhaft wiedergeben – nicht versuchen, zu korrigieren

Zitieren

- Zu viele Zitate ohne eigene Interpretation deuten auf Faulheit hin!

Citování (na příkladu APA)

- bibliografická citace je zdroj informací pro čtenáře (recenzenta, oponenta dokumentu)
- autor dokazuje vlastní znalost zpracovaného tématu
- identifikace a zpětné vyhledání dokumentu, příp. zdroj odkazu další literaturu
- dodržení autorské etiky a autorského zákona

Co je vhodná odborná literatura pro užití v seminární práci?

- Odborná kniha
- Kapitoly v odborné knize
- (vědecké) studie v odborných časopisech
- Lze i využívat elektronické zdroje (<https://ezdroje.muni.cz>), pokud je zaručen jejich původ (autor, vydavatel atd.)
- V praktické části lze využít praktické materiály do výuky, pokud jsou zdůvodněné a ocitované.

Co není vhodná odborná literatura pro užití v seminární práci?

- **Učebnice** (pokud nejsou předmětem analýzy) a **skripta**
 - Ty souží k orientaci v oboru, nikoliv jako stěžejní zdroj pro užití v seminární práci.
- Nahodilé webové stránky (bez autora, vydavatele, roku zveřejnění atd.).
- „Pofidérní“ elektronické zdroje (bez autora, vydavatele, roku zveřejnění atd.).

Přímé citace

- V případě přímé citace textu jiného autora (**do 3 řádků**) je citovaný text uveden v uvozovkách (citovaný text nesmí být v kurzívě) a uvedena strana (resp. rozsah stran, mezi kterými je dlouhá pomlčka: „–“), na které se citovaný text v původním zdroji nachází (pozn.: pokud citovaný zdroj nemá stránkování, pak se tento údaj vynechává).

Forma odkazu v textu

- Lokace stran, ze kterých bylo citováno, se uvádí oddělena čárkou do kulatých závorek přímo za rok (Pol, 2012, s. 103).
- Pokud citovaný zdroj má stránkování: Dle Hlad'a (2019, s. 25) nebo (Hlad'o, 2019, 25)
- Pokud citovaný zdroj nemá stránkování: Dle Harv'ánkové (2017) nebo (Harv'ánková, 2017)
- Zdroj se dvěma autory: Barrow a Keeney (2001, s. 152) nebo (Barrow & Keeney, 2001, s. 152)
- Zdroj se třemi a více autory: Penninckx et al. (2015, s. 22) nebo (Penninckx et al., 2015, s. 22)

Příklady

- Jedinci ve svých kariérových drahách usilují o uspokojení ze svých rozhodnutí tím, že zlepšují „shodu mezi svými měnicími se kariérovými cíli a realitou světa práce“ (Ginzberg, 1984, s. 180–181).
- Jak uvádí Ginzberg (1984, s. 180–181), jedinci ve svých kariérových drahách usilují o uspokojení ze svých rozhodnutí tím, že zlepšují „shodu mezi svými měnicími se kariérovými cíli a realitou světa práce.“
- Jak uvádí Ginzberg (1984), jedinci ve svých kariérových drahách usilují o uspokojení ze svých rozhodnutí tím, že zlepšují „shodu mezi svými měnicími se kariérovými cíli a realitou světa práce“ (s. 180–181).
- V případě, že je citace **delší než 3 řádky, resp. 40 slov**, je psána v samostatném bloku písmem o velikosti 10pt a je oddělena od ostatního textu jedním vloženým řádkem před a za textem vlastní citace.

Citovaný text není ohraničen uvozovkami a také není psaný kurzívou. Strana, na které se citace uvádí je uvedena až za citovaným textem.

Nepřímé citace

- Nepřímé citace (shrnující text či parafrázování) nejsou uváděny v uvozovkách, ani nejsou zvýrazněny kurzívou. Rovněž se zde **neuvádí strany**, na nichž je parafrázovaný text v původním zdroji uveden. **Pro každou citovanou pasáž je třeba uvést přesné autorství.**

Forma odkazu v textu

- Zdroj se dvěma autory: Barrow a Keeney (2001) nebo (Barrow & Keeney, 2001)
- Zdroj se třemi a více autory: Penninckx et al. (2015) nebo (Penninckx et al., 2015)
- Odkaz na více zdrojů je oddělen v závorce středníkem a řadíme je abecedně: (Horák, 2003; Kolář 1997, 1998, 1999; Novák, 2007)

Příklady

- [Barrow a Keeney \(2001\)](#) upozorňují, že o proměnách životních drah existuje množství dokladů: lidé častěji mění zaměstnání a jejich osobní, ekonomické a sociální podmínky více variují.
- Před deseti lety výzkum o vzdělávání dospělých v České republice ([Rabušicová & Rabušic, 2008](#)) na reprezentativním vzorku zjistil, že 9 % dospělé populace vstupuje s určitou časovou prodlevou znovu do formálního vzdělávacího systému. Podobná čísla potvrzují i pozdější výzkumy ([Simonová & Hamplová, 2016](#)).

M U N I
P E D

Wie geht es weiter?

Bereinigen des Manuskripts

Schlussredaktion: Alles bisher Erarbeitete noch einmal durchgehen, „Löcher stopfen“, stilistische/strukturelle Ungereimtheiten aufklären

Falls nötig: Keine Scheu haben, ein Kapitel neu zu schreiben!

Titel und Untertitel mit Inhalt abgleichen

Letzter Feinschliff

Illustrationen:

- Karten, Zeichnungen, Fotos benötigen eine Legende
- Reproduktionsbewilligungen für geschütztes Material einholen
- Richtige Stelle im Text wählen, um Verbindung klar zu machen

Letzter Feinschliff

- Tabellen nummerieren
- Quellen überprüfen & ausweisen
- Nochmals: Titel mit Inhalt abgleichen!
- Danksagungen und Vorwort einfügen
- Seitennummern, Inhaltsangabe und Index erstellen

Anhang

Während der Erstellung d. DA trifft man oft auf Texte, die nicht Platz finden, aber interessant wären -> Anhang für diese „ausgemusterten“ Teile. Ausdrücklich im Text darauf hinweisen!

Letzte Kontrolle

- Unnütze Wiederholungen finden
- Überleitungen
- Ziffern für Kapitel und Abschnitte
- Fußnoten & Quellenangaben
- Rechtschreibung und Satzzeichen